

Arkivnr: 2015/1434-6

Saksbehandlar: Thorbjørn Aarethun

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		04.10.2016
Fylkestinget		04.10.2016

Regionreforma - intensjonsplan for etablering av Vestlandsregion

Samandrag

Som ein del av regionreforma er det gjennomført nabosamtalar og forhandlingar om ein intensjonsplan for samanslåing av fylkeskommunane Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland til ein ny Vestlandsregion. Forhandlingane om intensjonsplan vart slutført i Førde, 15.september, og signert av dei tre fylkesordførarane.

Det signerte utkastet til intensjonsplan vert lagt fram for første gangs handsaming på fylkestinga i dei tre vestlandsfylka i oktober. Det er her aktuelt å gjere vedtak mellom anna om å leggje intensjonsplanen for etablering av ein Vestlandsregion ut på offentleg høyring. Etter denne høyringa vil intensjonsplanen bli lagt fram for endeleg handsaming på fylkestinget i desember 2016, der fylkestinget må ta stilling til om det er aktuelt å sende ein søknad til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om samanslåing av Hordaland fylkeskommune med andre fylkeskommunar.

I lys av det som ellers føregår av nabosamtalar om aktuelle regionløyisingar, særskilt i austlandsområdet, ser fylkesrådmannen det som viktig å etablere ein sterkast mogleg folkevald vestlandsregion for å ivareta og sikre nødvendig balanse i eit nytt regionkart.

Fylkesrådmannen ser på intensjonsplanen og forhandlingsresultatet som eit godt utgangspunkt for å etablere ein sterk folkevald ny Vestlandsregion, og som eit tilstrekkeleg rammeverk for fellesnemda sitt arbeid med endeleg politisk og administrativ organisering av den nye regionen.

Fylkesrådmannen rår fylkestinget til å leggje intensjonsplanen for samanslåing av fylkeskommunane Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane ut på ei brei, offentleg høyring fram mot endeleg handsaming av intensjonsplanen på fylkestinget i desember. Høyringsinstansane bør omfatte statlege, regionale statlege og kommunale styresmakter samt andre offentlege organ, private organisasjonar og institusjonar. Fylkesrådmannen føreset at fylkestinga i Rogaland og Hordaland også legg intensjonsplanen ut på høyring i sine fylke.

Dersom dei andre fylkeskommunane gjennom vedtak på fylkestinga i oktober, ikkje godkjenner intensjonsplanen og forhandlingsresultatet som grunnlag for endeleg handsaming av etablering av ein Vestlandsregion på fylkestinget i desember, rår fylkesrådmannen til at forhandlingsutvalet får fullmakt til å starte ein ny dialog med enten Rogaland fylkeskommune eller Sogn og Fjordane der det vert vurdert andre moglege nye regionløyisingar.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget ser på forhandlingsresultatet i intensjonsplanen for samanslåing av Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar som eit godt utgangspunkt for endeleg handsaming av etablering av Vestlandsregionen på fylkestinget i desember 2016.
2. Fylkestinget legg intensjonsplanen for samanslåing av Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar ut på offentlig høyring fram mot fylkestinget i desember 2016. Som ein del av høyringsgrunnlaget blir fylkesrådmannen bedt om å utarbeide ein samla rapport av felles utgreiingsarbeid som vart lagt til grunn for forhandlingane om intensjonsplanen.
3. Dersom dei andre fylkeskommunane gjennom vedtak på fylkestinga i oktober, ikkje godkjenner intensjonsplanen og forhandlingsresultatet som grunnlag for endeleg handsaming av etablering av ein Vestlandsregion på fylkestinga i desember, får forhandlingsutvalet fullmakt til å starte ein ny dialog med enten Rogaland fylkeskommune eller Sogn og Fjordane der det vert vurdert andre moglege nye regionløysingar.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Intensjonsplan for etablering av Vestlandsregion
- 2 Referat forhandlingsmøte, 18.-19.august, Solstrand Fjordhotel
- 3 Referat forhandlingsmøte, 1.-2.september, Sola Strand Hotel

Fylkesrådmannen, 12.09.2016

1.0 Bakgrunn for saka

I samband med at Stortinget handsama St.meld. 14 (2014 - 15) «Kommunereforma – nye oppgåver til større kommunar» 2.6.2015 vart det vedteke at fylkeskommunene skal inviterast inn i kommunereforma, og at regjeringa tar sikte på å legge fram forslag til eit nytt regionalt folkevald nivå våren 2017.

Med grunnlag i vedtaket i Stortinget vart fylkeskommunane i brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2.7.2015, «Invitasjon til å delta i reformprosessen», inviterte til å «ta nabosamtalen» og å fatta vedtak om strukturendringer på regionalt nivå i løpet av hausten 2016.

Som ein del av regionreforma er det gjennomført nabosamtalar og forhandlingar om ein intensjonsplan for samanslåing av fylkeskommunane Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland til ein ny Vestlandsregion. Forhandlingane om intensjonsplan vart slutført i Førde, 15.september, og signert av dei tre fylkesordførarane.

Det signerte utkastet til intensjonsplan vert lagt fram for første gangs handsaming på fylkestinga i dei tre vestlandsfylka i oktober. Det er her aktuelt å gjere vedtak mellom anna om å leggje intensjonsplanen for etablering av ein Vestlandsregion ut på offentleg høyring. Etter denne høyringa vil intensjonsplanen bli lagt fram for endeleg handsaming på fylkestinget i desember 2016, der fylkestinget må ta stilling til om det er aktuelt å sende ein søknad til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om samanslåing av Hordaland fylkeskommune med andre fylkeskommunar.

2.0 Meld.St.22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver

Regjeringa la 5.4.2016 fram Meld. St. 22 (2015–2016) «Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver» om oppgåver og funksjonar til eit nytt regionalt folkevald nivå. Regjeringa legg her opp til at dagens fylkeskommunar vert erstatta av omlag 10 folkevalde regionar. Regjeringa vil gjennomgå dei statlege regioninndelingane (fylkesmannen mfl.) i lys av dei nye grensene for det regionale folkevalde nivået.

Dei nye regionane skal få ei forsterka samfunnsutviklarrolle innan område som gjeld samfunns- og arealplanlegging, klima og miljøvern, folkehelse, kompetanse, kultur, ressursforvaltning, samferdsel og næringsutvikling. Samfunnsutviklingsarbeidet krev samarbeid med offentlege styremakter som regionalt folkevald nivå ikkje har instruksjonsmynde over, og å mobilisera private aktørar og lokale og regionale interesser. Det betyr å ha ein langsiktig og heilskapleg plan for sin eigen region, slik det er omtalt i Meld..St. 22 (2015-2016) Nye folkevalde regioner – rolle, struktur og oppgaver.

Samfunns- og arealplanlegging

Departementet peikar på behovet for at dei folkevalde regionane utviklar ein overordna arealpolitikk, med arealkart, retningslinjer og i nokon grad bruk av regionale planbestemmelsar. Dette gjeld blant anna for kystsona, fjellområda og i byregionar. I meldinga er det ikkje omtalt nye konkrete oppgåver eller utvida ansvar på dette området.

Klima og miljø

Det er foreslått å overføra fylkesmannen sitt ansvar og rolle innan friluftsliv til nye folkevalde regionar, og fylkesmannen sitt ansvar for statleg eigde og sikra friluftsområde vil bli vurdert med sikte på overføring til større folkevalde regionar. Det blir ikkje vurdert som aktuelt å foreslå ytterlegare overføring av klima- og miljøoppgåver frå fylkesmannen til nye folkevalde regionar.

Integrering

Det vil bli vurdert korleis nye folkevalde regionar kan innta ei sterkare rolle i integreringsarbeidet. Det er ikkje vurdert som aktuelt å foreslå endringar i ansvar for oppgaver som i dag ligger hos Integrerings- og mangfaldsdirektoratet.

Utdanning og kompetanse

Regionane får ansvar for å leggja til rette for samarbeid mellom arbeidsliv og utdannings- og opplæringsaktørar om behov og tilrettelegging for etter- og vidareutdanning.

Kultur

Det er foreslått å overføra ein del oppgåver som ligg hos Riksantikvaren til regionalt folkevald nivå.

Samferdsel

Hovudmodellen for vegansvar mellom fylkeskommune og stat skal oppretthaldast. I samband med NTP rulleringa skal det vurderast om enkelte vegar skal omklassifiserast. Regionane får ansvaret for ordninga med tilskott til private lufthamner. Det skal vurderast om regionane skal få ansvar for kjøp av innanlands flyruter.

Næringsutvikling

Regionane får ansvar for utforming og oppfølging av regionale oppdrag til nasjonale virkemiddelaktørar for forskning, innovasjon og næringsutvikling. Det er ikkje vurdert som aktuelt å overføra landbruksoppgåver fra fylkesmannen til nye folkevalde regionar. Det vert foreslått eit toårig forsøk, der ein folkevald region får ansvaret for regionale næringsprogram for landbruket som i dag vert forvalta av fylkesmannen.

2.1 Handsaming av regionmeldinga

I samband med handsaminga av Innst. 377 S (2015–2016) Nye folkevalgte regioner – roller, struktur og oppgaver, vart det fatta tre vedtak i Stortinget, 8.juni 2016:

«Vedtak 821

Stortinget ber regjeringen sette ned et ekspertutvalg som skal foreslå ytterligere nye oppgaver til regionene når den nye regionstrukturen er fastlagt, og senest våren 2017.

Vedtak 822

Stortinget ber regjeringen i regionreformen sørge for at administrasjonen av fylkesvegnettet (deler av sams vegadministrasjon) blir underlagt de nye folkevalgte regionene.

Vedtak 823

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med regionreformen styrke nytt regionalt folkevalgt nivå's rolle i integreringsarbeidet i forbindelse med sysselsetting og utdanning/kompetanseheving, samt som bindeledd mot kommuner, næringsliv og frivillig sektor.»

Hovedkonklusjonen etter handsaminga i Stortinget er at det førebels er lite avklart kva som skal overførast som nye oppgaver til det regionale folkevalde nivået. Det klaraste vedtaket er kanskje det som gjeld «sams vegadministrasjon». Stortinget legg her opp til at den delen av sams vegadministrasjon som har oppgåver og ansvar for fylkesvegnettet skal overførast frå Statens vegvesen til fylkeskommunane/regionane. Dette er ikkje ei uvesentleg oppgåveoverføring. Av totalt 7 500 tilsette i Statens vegvesen, arbeider omlag 6 000 i ute i Statens vegvesen sine regionar, hovedsakeleg med planlegging og drift av riks- og fylkesvegnettet.

3.0 Vedtak om «nabosamtalar» og forhandlingsutval

Fylkestinget i Sogn og Fjordane, i vedtak frå 9.12.2015, sette fram ønske om at dei fire vestlandsfylka (Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal) utgreier ein folkevald landsdelregion på Vestlandet. Fylkestinget i Rogaland fatta vedtak 1.3.2016 om at Rogaland fylkeskommune er positiv til innleiande nabopratt med Vestlandet (Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Hordaland) og Agderfylka med mål om å forhandla fram ein intensjonsavtale for ein utvida region.

Fylkestinget i Hordaland oppnemnte 9.3.2016 eit forhandlingsutval som får mynde til å iverksetja samtalar/nabopratt med dei andre vestlandsfylka, med mål om å forhandla fram ein intensjonsavtale for ein utvida Vestlandsregion. Fylkesutvalet i Sogn og Fjordane oppnemnde i møte 18.4.2016 eit slikt forhandlingsutval frå Sogn og Fjordane. Fylkestinget i Rogaland oppnemnde i møte 26.4.2016 eit slikt forhandlingsutval frå Rogaland. Det vart også oppnemnt politiske styringsgrupper for forhandlingsutvala.

Fylke	Forhandlingsutval	Styringsgruppe
Sogn og Fjordane	<ul style="list-style-type: none"> Jenny Følling - fylkesordfører (Sp) Åshild Kjelsnes - fylkesvaraordfører (Ap) Noralv Distad - fylkestinget (H) Alf Reidar Myrstad - Utdanningsforbundet Tore Eriksen - fylkesrådmann 	<ul style="list-style-type: none"> Fylkesutvalet med tillegg av dei tre gruppeleiarane i fylkestinget frå FrP, SV og MDG.
Hordaland	<ul style="list-style-type: none"> Anne Gine Hestetun – fylkesordfører (Ap) Pål Kårbø –fylkesvaraordfører (Krf) Terje Søviknes – fylkestinget (Frp) Tore Andersen – YS/Parat Rune Haugsdal - fylkesrådmann 	<ul style="list-style-type: none"> Fylkesutvalet med tillegg av gruppeleiar Raudt
Rogaland	<ul style="list-style-type: none"> Solveig Ege Tengesdal – fylkesordfører (Krf) Marianne Chesak – fylkesvaraordfører (Ap) Janne Johnsen – fylkestinget (H) Trond Nerdal – fylkesrådmann Ingeborg L. Tyse - Utdanningsforbundet 	<ul style="list-style-type: none"> Fylkesutvalet med tillegg av gruppeleiar SV og representant fra tillitsvalde.

4.0 Intensjonsplan for etablering av Vestlandsregionen

Forhandlingsutvala har hatt fire felles samlingar for å forhandla fram ein intensjonsplan for ein framtidig Vestlandsregion.

30.juni 2016	Garder Kurs og Konferansesenter, Gardermoen
18.-19.august 2016	Solstrand Fjordhotel, Os
1.-2.september 2016	Sola Strand Hotel, Sola
14.-15.september 2016	Sunnfjord Hotel, Førde

Referat frå dei to første forhandlingssamlingane er vedlagt saka. I tillegg har det vore arrangert felles møte mellom styringsgruppene i Bergen, 23.august 2016. Undervegs i forhandlingsperioden er det gjennomført informasjons- og avklaringsmøte mellom politisk og administrativ leiing i fylkeskommunane og statsråd Jan-Tore Sanner, KMD, 7.september 2016.

I samband med forhandlingane om intensjonsplanen er det gjennomført utgreiingsarbeid i regi av fylkesrådmennene.

Den vedlagte intensjonsplanen for samanslåing av vestlandsfylka, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland, inneheld ulike element og tema som det er gjennomført forhandlingar og avklaringar rundt. I arbeidet med kommune- og regionreforma er det utarbeidd veileदारar til utforminga av slik intensjonsplanar, som eit grunnlag for vedtak om samanslåing.

4.1 Kort om intensjonsplanen

Mål og formelle avklaringar

Det overordna målet i intensjonsplanen er at Vestlandsregionen skal vere ein sterk, attraktiv og kompetent samfunnsutviklar og tenesteytar under regional folkevald styring. I tillegg er det semje om seks hovudmål som grunnlag for Vestlandsregionen:

1. Sterkare demokrati gjennom ein ny folkevald region
2. Framtidsretta samfunnsutvikling på Vestlandet
3. Høg kvalitet i tenestene
4. Strategisk infrastrukturbygging
5. Kultur og identitetsbygging
6. Berekraftig forvaltning av samla ressursar

Intensjonsplanen legg fast ei rekkje sentrale punkt som handlar om førebuing, utforming og organisering av ein framtidig Vestlandsregion:

- I arbeidet med førebuing og innføring av Vestlandsregionen vert det for perioden 2017- 20 oppnemnd ei fellesnemnd utgått frå dei tre fylkestinga i samsvar med ordningane i Inndelingslova. Nemnda vert samansett av 30 medlemmer frå fylkestinget i Sogn og Fjordane (7), Hordaland (12) og Rogaland (11). Arbeidsoppgåver og fullmakter for nemnda vert fastsett i reglement vedteke i fylkestinga.
- Under fellesnemnda skal det setjast ned eit arbeidsutval med 11 medlemmer, der Sogn og Fjordane får 3 representantar, Hordaland 4 representantar og Rogaland 4 representantar.
- Fellesnemnda får i oppgåve å føreslå eit nytt fylkes - /regionvåpen som skal vere eit samlande symbol.
- Regiontinget får 71 representantar.
- Ein Vestlandsregion vert etablert som éin samla valkrins. Ordninga trer i kraft for region - /fylkestingsvalet 2019 som godkjend overgangsordning, og for Stortingsvalet etter at det er gjort nødvendige grunnlovsendingar knytt til valordninga. Dersom Stortinget vedtek ein lovproposisjon i 2018 som opnar for ei valordning med utjamningsmandat, t.d. med tre mandat frå kvart av dagens fylke, vil Vestlandsregionen vurdere å nytte ei slik valordning frå og med hausten 2019.
- Formannskapsmodellen vert lagt til grunn som politisk styringsform for den nye regionen.
- Bergen vert administrasjonssenter med lokalisering av rådmannsfunksjon og politisk leiing.
- Regiontinget skal ha årlege samlingar i Leikanger/Førde, Bergen og Stavanger. Samlingar utover dette vert lagt til administrasjonssenteret.
- Regionutvalet sine møte vil i hovudsak vere lagt til administrasjonssenteret. Møta i hovudutvala for næring, opplæring og kultur og idrett vil som hovudregel bli lagt til

Stavanger. Møta i hovudutval for samferdsle vil som hovudregel bli lagt til Leikanger/Førde.

Politisk og administrativ leiing

Den politiske organiseringa inneber eit regionting, eit regionutval og fire hovudutval: samferdsle, næring, opplæring og kultur og idrett. Regionutvalet og administrasjonssjefen vil ha ansvar for overordna strategisk samordning og styring av Vestlandsregionen. Dette omfattar eit overordna ansvar for regional planlegging, økonomisk planlegging, klima, miljø og folkehelse. Hovudutvalsstrukturen danner utgangspunktet for administrativ organisering og leiing.

Hovedutval	Administrativ leiing (geografisk lokalisering)
Næring	Rogaland
Opplæring	Rogaland
Samferdsel	Rogaland: Kollektivtransport Sogn og Fjordane: Veg
Kultur og idrett	Sogn og Fjordane: Kultur Rogaland: Idrett

Fylkesrådmannen vil understreke at oppgåver innanfor dei sentrale fagområda framleis skal kunne utførast i alle dei tre fylka. Tilsette skal kunne halde fram med å arbeide innanfor dei ulike sektorane sjølv om dei ikkje bur og arbeider der den administrative fagleiinga har hovudsete. Fellesnemnda får i oppgåve å fremje forslag til endeleg politisk og administrativ organisering innanfor desse rammene. I denne vurderinga skal også tannhelsetenesta og samlege nye oppgåver til det regionale folkevalde nivået vurderast.

Prinsipp for framtidig tenesteyting

Vestlandsregionen skal vidareutvikle tenestetilbodet gjennom ein brukarnær og desentralisert struktur. Vestlandsregionen skal yte best muleg tenester og service overfor innbyggjarane på Vestlandet gjennom:

- Ein skulestruktur med eit breitt og likeverdig til bod med fridom til å velje studieprogram
- Eit effektivt, miljøvenleg og framtidstidsretta kollektivtransportsystem
- Ein kvalitativt god standard på vegnett og ferjesamband
- Eit kulturtilbod med gode og tilgjengelege idrettsanlegg

Samordning på tvers av sektorar skal vere eit prioritert og tydeleg kjenneteikn ved Vestlandsregionen si framtidige tenesteyting. Befolkningsutviklinga legg premisser for regionen si disponering av økonomiske ressursar, og er med på å legge rammene for tenestetilbodet og regionalt ut vinklingsarbeid. Det vil vere viktig å finne ein god balanse i bruken av ressursar retta mot storbyane og distrikta.

Arbeidsgjevaransvaret og dei tilsette i regionreforma

Vestlandsregionen vil vere ein stor offentleg organisasjon med langt fleire tilsette enn det dei tre fylkeskommunane kvar for seg har erfaring med. Eit viktig mål er å skape betre føresetnader for ein kompetent og effektiv administrasjon og tenesteproduksjon, med attraktive og utviklande arbeidsplassar. Arbeidsmiljølova kap. 16 - 4 regulerer dei tilsette sine rettar ved verksemdsoverdraging. Her heiter det at overdraging av verksemd til annan arbeidsgjevar i seg sjølv ikkje er grunn for oppseiing eller avskjed frå tidlegare eller ny arbeidsgjevar. Ingen som er tilsette i dei tre fylkeskommunane på samanslåingstidspunktet skal difor kunne seiast opp som direkte følgje av samanslåinga.

Endringar i stilling og arbeidsoppgåver må likevel kunne reknast med. Medarbeidarar som eventuelt blir overtallige som følgje av ny organisering, vil få tilbod om annan høveleg stilling med utgangspunkt i kompetanse og arbeidserfaring etter samtalar og drøftingar i samsvar med lov - og avtaleverk. Vernet mot oppseiing av medarbeidarar som eventuelt blir overtallige som direkte følgje av samanslåinga, skal vare i fem år frå samanslåings-dato. Ein skal i størst muleg grad nytte naturleg avgang som eit aktivt verkemiddel for å unngå oppseiing av tilsette i ein eventuell nedbemanningsprosess. Dersom lokalisering av arbeidsplassar medfører endra arbeidsstad for noverande tilsette, skal det leggjast til rette for fleksible overgangsordningar slik at den tilsette får ei mulegheit til å halde fram med å jobbe i den nye regionen. Perioden for overgangsordningar skal også ha fem års varigheit frå samanslåingsdato.

Det vert sett ned ei partssamansett arbeidsgruppe som skal utvikle ein felles lønspolitik, og som skal vurdere ei harmonisering av dei tilsette sine løns - og arbeidsvilkår der dette er rimeleg. Partane skal forhandle fram felles retningsliner for handsaming av overtallige, der ein m.a. tek omsyn til rimeleg reisetid ved tilbod om endra arbeidsstad. Samanslåinga skal ikkje svekke arbeidstakarorganisasjonane.

Økonomi

Disponibel formue m.m. frå dei tre fylkeskommunane skal frå 01.01.2020 disponerast av det nye regiontinget til beste for innbyggjarane, samfunn og næringsliv i heile den nye Vestlandsregionen. Då Sogn og Fjordane fylkeskommune har relativt høge netto formuesverdiar og høge lokale inntekter i form av aksjeutbytte og konsesjonskraftvinst, blir fylket gitt høve til å byggje opp investerings – og disposisjonsfond fram mot regionetableringa i 2020. Heile beløpet frå salet av Fjord1 A S skal kunne inngå i eit slikt fond. Fondsmidlane skal kunne nyttast til særskilde investerings - og utviklingsprosjekt i fylket. Det samla fondsbeløpet skal ikkje kunne overstige 1,5 mrd.kr. Fellesnemnda skal utarbeide forslag til vedtekter for fondet. Regiontinget forvaltar fondet, men kan ev. delegere oppgåva til eit fondsstyre.

Vilkår i intensjonsplanen

Forhandlingsutvala frå Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland slutta seg 15.09.16 til intensjonsplanen, men valde å tydeleggjere følgjande fem vilkår for å etablere ein Vestlandsregion:

- Viktige samfunnsoppgåver vert overførte frå statleg til regionalt folkevalt nivå. Desse vert sett i samheng med sentrale oppgåver og ansvarsområde som fylkeskommunane har i dag.
- Ansvaret for kollektivtransport og vidaregåande opplæring skal framleis liggje til regionnivået.
- Regionen skal ha ansvaret for den offentlege tannhelsetenesta.
- Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommunar føreset at fylka i sin heilskap inngår i den nye Vestlandsregionen, og at fylka i denne prosessen ikkje vert delte.
- Dei tre fylkeskommunane legg til grunn at fylkesmannsembetet får ei organisering og ei regional inndeling som samsvarer med det nye folkevalde regionale nivået sin geografiske struktur. Det vert lagt til grunn at fylkesmannsembetet skal ha ei desentralisert forvaltning lokalisert i dagens fylke, med leing frå Sogn og Fjordane.

5.0 Høyring og vidare prosess

Formelle krav ved endring av fylkesgrenser

Inndelingslova § 10 regulerer formelle krav vedrørande innbyggjarhøyring i samband med endring av kommunegrenser på følgjande måte:

«§ 10. Innbyggjarhøyring

Kommunestyret bør innhente innbyggjarane sine synspunkt på forslag til grenseendring. Høyringa kan skje ved folkerøysting, opinionsundersøking, spørjeundersøking, møte eller på annan måte.»

Frå rundskriv til lov av 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) H-10/15:

«Fylkeskommunane er ikkje omfatta av regelen om innbyggjarhøyring. I Ot.prp. nr. 41 (2000–2001) s. 37 påpeiker departementet at fylkeskommunane står fritt til å sjølv å høyre innbyggjarane i ei konkret sak, dersom dei finn det tenleg. Slik høyring bør i tilfelle finne stad i samråd med dei aktuelle kommunane»

I brevet om nabopraten frå Kommunal – og moderniseringsdepartementet, datert 2. juli 2015, framgår det at departementet ønskjer at innbyggjarane vert involverte i prosessane:

«Departementet ønsker at fylkeskommunene også skal involvere innbyggerne i prosessene og vil gi 200 000 kroner per fylke i støtte til informasjon og folkehøring når fylkeskommunene har gjort vedtak om hvordan de planlegger å høre innbyggerne.»

I innstillinga frå Kommunal- og forvaltningskomiteen til Meld.St.22 (2015-2016) Nye folkevalde regionar – rolle, struktur og oppgåver, er det formulert følgjande fleirtalsmerknad om kommunane si rolle i prosessen med regionreforma:

“Komiteen s f l e r t a l l, m e d l e m m e n e f r a Høyre, Fremskr itt s p a r t i e t, K r i s t e l i g F o l k e p a r t i o g V e n s t r e, viser til at regionreforma vil få konsekvenser for samhandlingen mellom kommunene, regionen og staten. I grenseområdene mellom de nye regionene kan det også være ulike meninger om hvor regiongrensene skal trekkes. Det er derfor viktig at kommunene engasjerer seg og deltar i prosessen med regionreforma.»

«F l e r t a l l e t m e n e r a t k o m m u n e n e s i n n s p i l l o g s å m å v e k t l e g g e s i d e t v i d e r e a r b e i d e t m e d r e g i o n r e f o r m a n.»

Høyringsopplegg

I forhandlingane om intensjonsplan mellom fylkeskommunane på Vestlandet for etablering av Vestlandsregionen er det avklart at den enkelte fylkeskommune vurderer og fastset opplegg for høyring og medvirkning fram mot endeleg handsaming av intensjonsplanen på fylkestinga i desember. I utgangspunktet er det tre ulike måtar å gjennomføre ei slik høyring på:

- Offentleg høyring
- Innbyggjarundersøking
- Folkeavrøysting

Innanfor den tiden som er til rådvelde fram mot fristen for tilbakemelding til departementet om nabosamtale, 1. desember 2016, vil det ikkje vere praktisk muleg å gjennomføre ei folkeavrøysing i Hordaland på intensjonsplanen om etablering av ein Vestlandsregion. Dessutan er det sannsynleg å forvente ei heller låg valgoppslutning ved ei slik folkeavrøysting slik som ein har sett ved tilsvarande folkeavrøystingar ved enkelte kommunesamanslåingar.

Etter fylkesrådmannen sitt syn kan det stillast spørsmål om det er rett å gjennomføre ei innbyggjarundersøking. Ei innbyggjarundersøking går i korte trekk ut på at eit representativt utvalg

i ein populasjon blir stilt eit utvalg av spørsmål om samanslåinga. Grunnlaget og prosessen med forhandlingane om intensjonsplanen er heller lite kjent blant innbyggjarane i fylket, slik at fylkesrådmannen er usikker på verdien og nytten av resultatane av ei slik undersøking.

Fylkesrådmannen vil derimot peike på behovet for at kommunane og andre regionale samarbeidspartar i Hordaland vert invitert inn prosessen med regionreforma på Vestlandet. Gjennom at den framforhandla intensjonsplanen vert lagt ut på offentleg høyring, kan kommunane og andre ulike interesser få komme med innspel og synspunkt som kan inngå i fylkestinget sitt beslutningsgrunnlag for endeleg handsaming av etablering av ein Vestlandsregion.

Fylkesrådmannen vil føreslå at det i samband med høyringa av intensjonsplanen også blir lagt fram ein rapport som inneheld felles utgreiingsarbeid som fylkesrådmennene i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane har utarbeidd som grunnlag for intensjonsplanforhandlingane.

Vidare prosess

Det er fastsett følgjande timeplan for gjennomføring av fylkesting i oktober og desember i dei tre vestlandsfylka:

	Fylkesting oktober	Fylkesting desember
Sogn og Fjordane	18.10	6.12
Hordaland	05.10	13.-14.12
Rogaland	25.10	01.12

Slik fylkestinga i oktober er beramma no, kan høyringa først starte etter at fylkestinget i Rogaland har gjort sitt vedtak 25.oktober. For å få til ein rimeleg høyringsperiode på 6 veker vil det vere aktuelt å beramma ekstraordinære fylkesting i desember i alle fylka.

6.0 Om regionreforma i andre fylke

Fylkesutvalet i Møre og Romsdal nedsette 24.5.2016 eit forhandlingsutval med mandat til å avklara premissar og føresetnader for nabosamtalar med Sogn og Fjordane, Sør- og Nord-Trøndelag og Oppland. Forhandlingsutvalet skulle vurdere etter ein avklaringsrunde om det var grunnlag for å gå vidare til reelle nabosamtalar. Møre og Romsdal fylkeskommune hadde 29.6.2016 «nabopraten» med Sogn og Fjordane fylkeskommune. Møre og Romsdal deltek per i dag ikkje i nokon samtalar eller forhandlingar om samanslåing.

Fylkeskommunane i Aust Agder og Vest Agder er i nabosamtalar om å etablere ein Agderregion. Agderfylka har i tillegg også hatt orienteringsmøte med Telemark fylkeskommune og med Rogaland fylkeskommune.

Oppland og Hedmark fylkeskommunar er i samtalar om å gå saman i region Innlandet. Det kan også bli aktuelt at nordre delar av Akershus går med i region Innlandet.

Buskerud fylkeskommune har sagt nei til ein «Bu-Te-Ve» region. Buskerud fylkeskommune, Akershus fylkeskommune, Østfold fylkeskommune og Vestfold fylkeskommune held no på med å med å utarbeida ein intensjonsavtale for å gå saman i ein Viken region. Østfold, Akershus, Vestfold og Buskerud fylkeskommunar hadde felles fylkestingssamling om regionreforma 8.-9. september.

Fylkestinget i Vestfold handsama 15. 9.2016 sak om vidare prosess. Fylkestinget vedtok at Vestfold fylkeskommune primært ønskjer ei samanslåing med Buskerud og Telemark. Forhandlingsutvalet fekk mandat til å fortsetja forhandlingar med både Akershus/Buskerud/Østfold og Telemark/(Buskerud) om desse ønskjer dette. Etter dette vedtaket er Østfold, Akershus og

Buskerud fylkeskommunar samde om å halda fram arbeidet med ein Viken region utan Vestfold fylkeskommune.

Fylkestinga i Nord Trøndelag og Sør Trøndelag vedtok 27.4.2016 å søka Stortinget om å slå saman Sør-Trøndelag og Nord Trøndelag til eit fylke frå 1.1.2018. Stortinget vedtok 8.06.2016 å slå saman dei to fylka til eit fylke.

Fylkestinget i Finnmark gjorde vedtak 25.3.2015 om at Finnmark må «bestå som eget fylke», og har signalisert dette i nabosamtale med Troms fylkeskommune i april 2016. Men fylkestinget vedtok 8.juni 2016 å fortsetja nabosamtalane med Troms- og Nordland fylkeskommunar.

Fylkestinget i Troms gjorde vedtak 16.3.2016 om å ta kontakt med Finnmark fylkeskommune og Nordland fylkeskommune for nabosamtalar. Fylkesrådet i Troms vedtok 8.9.2016 mandat og forslag til organisering av arbeidet. Arbeidet i første fase konsentrerer seg mot Finnmark fylkeskommune.

Nordland fylkeskommune er per i dag ikkje med på regionforhandlingane i nord.

7.0 Fylkesrådmannen si tilråding

Fylkesrådmannen legg til grunn at eit stortingsfleirtal ønskjer at det skal vere tre folkevalde nivå i Noreg. Stortinget slo i behandlinga av Meld. St. 22 (2015 - 16) i tillegg fast at ei styrka samfunnsutviklarrolle krev større regionar. Stortinget slutta seg difor til at landet bør delast inn i om lag ti nye folkevalde regionar frå 01.01.20. Større regionar vil kunne leggje til rette for breie fagmiljø med kapasitet og kompetanse til å ivareta både noverande og framtidige roller og oppgåver. Ti regionar vil også kunne styrke potensialet for samhandling og dialog mellom regionale statlege styresmakter og folkevalde regionar.

I lys av det som ellers føregår av nabosamtalar om aktuelle regionløyisingar, særskilt i austlandsområdet, ser fylkesrådmannen det som viktig å etablere ein sterkast mogleg vestlandsregion for å ivareta og sikre nødvendig balanse i eit nytt regionkart.

Fylkesrådmannen ser på intensjonsplanen og forhandlingsresultatet som eit godt utgangspunkt for å etablere ein sterk folkevald ny Vestlandsregion, og som eit tilstrekkeleg rammeverk for fellesnemda sitt arbeid med endeleg politisk og administrativ organisering av den nye regionen.

Fylkesrådmannen rår fylkestinget til å leggje intensjonsplanen for samanslåing av fylkeskommunane Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane ut på ei brei, offentleg høyring fram mot endeleg handsaming av intensjonsplanen på fylkestinget i desember. Høyringsinstansane bør omfatte statlege, regionale statlege og kommunale styresmakter samt andre offentlege organ, private organisasjonar og institusjonar. Fylkesrådmannen føreset at fylkestinga i Rogaland og Hordaland også legg intensjonsplanen ut på høyring i sine fylke.

Dersom dei andre fylkeskommunane gjennom vedtak på fylkestinga i oktober, ikkje godkjenner intensjonsplanen og forhandlingsresultatet som grunnlag for endeleg handsaming av etablering av ein Vestlandsregion på fylkestinget i desember, rår fylkesrådmannen til at forhandlingsutvalet får fullmakt til å starte ein ny dialog med enten Rogaland fylkeskommune eller Sogn og Fjordane der det vert vurdert andre moglege nye regionløyisingar.